REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 209. Brașov, Sâmbătă 22 Septemvrie (5 Octomvrie). 1907.

Învoiala economică și svonul dela bursă.

S'anunțase la începutul săptămânei acesteia, că trebue să se aleagă în timp de 48 de oare dacă se va încheia ori nu învoiala economică, pentru care s'au întrunit acuma din nou miniștrii ambelor state dualiste la Budapesta. Din articolele foilor inspirate par'că resufla deviza: „acum ori niciodată“. Cu alte cuvinte dacă nu vom putea ajunge nici acum la o înțelegere, noi independiștii și purtătorii steagului kossuthist nu vom mai merge la Viena ca să tratăm pentru pact!

Ziua de eri, Joi, era să fie cea hotărâtoare. Știrile ce ne-au sosit dela Budapesta sunt contrazicătoare. După o versiune și rezultatul conferenței de eri este negativ, după alta versiune este speranță, că învoiala se va face, „cu toată opoziția“ guvernului austriac în chestiunea cvotei și mai ales a băncei.

La bursa din Budapesta s'a răspândit eri svonul că învoiala e gata, ce a adus cu sine chiar o mică urcare a valorilor. După noi și aceasta poate fi o stratagemă ca și altele, având de scop a pregăti marele public maghiar pentru cele ce s'au fiert și s'au copt în marele consiliu comun. Se spune că eri miniștrii austriaci și unguri s'au consultat afară în aer liber pe terasa palatului prezidiului ministerial. Așa a putut privi și publicul capitalei la marele consiliu. Ce vor fi decis acolo?

Organul coaliției „Magyaroaszag“ ne spune că într'adevăr s'ar fi ajuns la o înțelegere pe toată linia în afară de chestiunea băncei. Guvernul ungar să fi luat posiție hotărâtă în ce privește banca „fiind cu considerație la programul partidului independist“.

Până acuma era cvota piedeca cea mare. Acum deodată s'a întors foaia. Cu cvota vor face, ce vor face. Câteva milioane mai mult ori mai puțin nu hotăresc, nu mai ales în chestiuni de program koșuthist. Dar banca — asta e ce e! După programul independist nu se poate cugeta decât o bancă independentă ungară. Așa dară în punctul acesta decisiv guvernul Wekerle „e decis“ a desfășura cea mai mare putere în momentul de față.

Banca să nu mai fie comună. Apponyi a spus ce-i drept, că finanțele Ungariei nu permit încă înființarea băncii independente. La 1917 fi-va oare altfel situația? Așa trebue să fie, ca guvernul coaliției să poată ținea seamă puțin și de programul partidului independist. Se crede deci că va ieși din toate acestea nizuințe și stăruințe, sub presiunea neesorabilă a împrejurărilor, o bancă care să reprezente două ființe deosebite, legate una de alta printr'o copcie comună, asemenea fraților siamezi. Va fi o nouă organisație dualistă a băncei cu doi guvernori. Incolo toate vor rămânea în țâțânele vechi. Wekerle financiarul nu se unește, se zice, cu Wekerie politicianul. Cel dintâiu ține că nu este în interesul Ungariei de a avea o bancă independentă; celălalt se silește să găsească o modalitate oarecare pentru a împăca capra cu varză: interesul material al Ungariei cu ambiția și orgoliul partidului independist.

Așa stau lucrurile cu învoiala. Ea s'ar zădărnici numai în cazul când Austriacii ar fi deciși ca pentru comuniune și pentru ideia unității monarhiei să pună în rizic, cel puțin pe un timp mai îndelungat, multe din interesele mari ale industriei și comerciului lor! Convingerea Austriacilor, că în cazul ruperei legăturilor economice cu Ungaria aceasta ar avea să sufere mai mult, n'ar fi destulă despăgubire pentru ceea-ce ar pierde și ei în privința materială. Apoi mai e și „reciprocitatea“, ca ultim mijloc de a delătura catastrofa.

Itzigii și Șloimii dela bursa din Budapesta au prin urmare o clară părere despre ceea ce e admisibil și posibil din punctul de vedere al intereselor reciproce, când prevăd că învoiala economică e ca și gata.

Intrunirea deputaților naționaliști. Ziarele din Budapesta aduc știrea, că deputații naționaliști au ținut Mercuri după amiazi în Budapesta o conferință sub prezidiul deputatului Dr. Mihali. La conferență a participat și deputatul Beiușului Dr. V. Lucaciu. Inainte de toate s'a luat la cunoștință activitatea desfășurată de deputați încă din toamna anului trecut, în favorul votului universal prin ținerea mai multor adunări poporale. S'a constatat că deputații au ținut până acuma 120 astfel de adunări și că în curând se vor convoca alte vreo 200. Conferența a luat cu surprindere la cunoștință raportul deputaților slovaci despre oprirea adunărilor convocate de dânșii, în număr de 50. S'a mai discutat apoi asupra situațiunei politice și asupra atitudinei, ce o vor lua la începutul sesiunei parlamentare.

Acțiunea lui Kristoffy. Mai multe ziare au înregistrat știrea că fostul ministru de interne Kristoffy ar fi convocat zilele trecute o conferință secretă, în care s'ar fi discutat asupra marei demonstrațiuni din ziua de 10 Octombrie în favorul votului universal. »Budapesti Hirlap« comunică în nrul său de astăzi interesante amăuunte asupra acestei conferențe secrete, care s'a ținut în noaptea de 1 Oct. n. La conferență au luat parte vreo doi membri ai partidului radical, câțiva ziariști, doi reprezentanți ai partidului social-democrat și foștii împiegați ai căilor ferate Turchányi și Breier, implicați în greva dela căile ferate ungare de acum doi ani. La ordinea zilei a fost chestiunea participării împiegaților dela căile ferate, la demonstrația din 10 Octombrie. S'a făcut propunerea ca împiegații căilor ferate să se alăture la această demonstrație. In schimb social-democrații să se oblige a conduce întreg convoiul demonstranților în fața localității clubului radical, unde fostul ministru Kristoffy va rosti un mare discurs către muncitorime. Miile de muncitori să facă apoi lui Kristoffy mari manifestațiuni. La această propunere delegații partidului social-democrat au observat o atitudine reservată. O astfel de manifestațiune, au zis ei, s'ar putea face numai în cazul, dacă Kristoffy ar intra în partidul social-democrat. S'a urmat apoi o discuție mai lungă dar nu s'a luat nici o decisiune.

După o altă versiune fostul ministru Kristoffy ar fi declarat, că deocamdată nu e dispus a iniția sau a lua parte la o acțiune politică.

Serbările dela Galați.

Regele și Regina, Principesa Maria, Principii Carol și Elisabeta au sosit alaltăeri dimineața la Galați cu un tren special.

Majestățile Lor — scrie »V. Națională« — au fost întovărășiți de domnii Dimitrie Sturdza și Ion I. Brătianu. Majestățile Lor s'au dus direct la arsenal, unde au fost salutați de d-nii miniștri general Averescu, Sp. Haret, V. G. Morțun, cari au sosit eri dimineață în Galați, de autoritățile civile și militare, corpul consular, comisiunea europeană a Dunărei și numeroase persoane de distincțiune. Arsenalul e splendid împodobit. După serviciul religios oficiat de Episcopul Pimen al Dunărei de jos, d. general Averescu, ministru de războiu, a cetit actul de botez al vaselor, rostind o însemnată cuvântare.

Ministru de războiu al României a relevat importanța zilei de astăzi în desvoltarea României moderne; arată importanța flotilei române ce se îmbunătățește azi cu vase de cel mai modern model. Apoi face istoricul flotilei române, care începe dela vaporul »România« botezat în anul 1864 și care vapor a fost transportat dintr'un vechiu remorcher ce purta numele de vas de războiu pe când avea 2 tunuri. Arată cum rând pe rând flotila România a sporit și cum la un moment dat flotila era destul de însemnată pentru a forma o singură unitate; astfel ea a fost despărțite în două divizii: una fluvială și alta maritimă.

Apoi vorbește de legea de reorganizare a flotilei dela 1885 când se prevedea că flotila trebue să fie organizată astfel ca împreună cu armata de uscat să poată exercita poliția în porturile fluviale și maritime.

In sfârșit d-l ministru ajunge la vasele al căror botez se face acum. Aceste vase, spune d. ministru de războiu, dacă n'au desvoltarea dorită de legiuitorul din 1885, totuși marina noastră se găsește în așa condițiuni ca să poată corăspunde pe deplin menirei sale.

D. Averescu își înalță privirea spre regele care îmbrățișează necontenit, cu mintea, toate interesele scumpei noastre patrii. Crede că bravii noștri marinari nu vor putea să-și arete mai bine recunoștința către rege și țară decât lucrând cu râvnă

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Vederi cerești.

(In serile din Octomvrie.)

Cine rămâne impasibil la privirea firmamentului senin? In serile senine din Octomvrie se profilează spre nord Ursa mică cu steaua nordului, cea neclintită în osia lumei. In jurul ei se încolăcește Bălaurul, ale cărui câteva stele se ridică aproape în zenit. Carul cel mare se adâncește spre nord-vest cu ruda spre orizon. Cefeul planează cu capul în calea lactee, cu piciorul pe pol. In calea laptelui se înșiră Cărăușul cu Capra, spre nord-ost. Perzeu cu vestiții cumuli și variabila Algol se înalță voinicește. Casiopeia sau Scaunul e în zenit. Urmează în șir Lebăda cu Crucea, Vulpea și Săgeata, Vulturul sau Sfredelul cu strălucitorul Altair. Iar Arcașul cu Scutul lui Sobieski ajung la orizonul sud-vest.

Spre apus dela Calea lui Traian strălucește constelația Lirei cu Vega în frunte, apoi Hercul, spre care sboară întreg sistemul solar, Coroana Boreală, Șerpele și Ophinchus.

Spre ost se ivește la orizon Taurul cu Găinușa, și Aldebaran cel gălbui. Berbecele, Triunghiul, Andromeda cu tainica nebuloasă, pătratul lui Pegaz sau Masa, Pești din cari începe originea rectascenziunilor, Vărsătoriul și Căpriorul cu Delfinul, cari ajung la Calea lactee. Orizonul sud îl atinge Peștele sudic cu strălucitorul Fomalhaut, iar orizonul sud-vest îl atinge Balena cu vestita variabilă Omicron (Mira Ceti.)

* * *

Am schițat vederea generală, dar sunt nenumărate obiecte cerești vrednice de a fi ținute în evidență pentru observații cu ochian cât de mic sau cu binoclu de teatru. Cele mai atrăgătoare sunt stelele duple sau multiple. Iată cele principale:

ξ din Ursa mare sau Mizar cu Alcor (stelele din mijlocul rudei Carului mare.) Mărimile 2.4 și 5.0 la distanța 11' 48". A se observa cu binoclu.

ε Liră,	5—6	la 3' 27".	Cu binoclu.
δ »	4.5—5.5	» 12' —	» »
β Lebedă,	3·5—6·0	la 0' 34".	Cu ochiu,
0^2 »	4·3—7·5—5·5	la 1'47"—5'38".	

Cu binoclu se vede duplă; cu ochian triplă.

61 Lebedă,	5.5—6.0	la 20".	Cu ochian.
ε Săgeată,	5·7—8	» 1' 32".	»
δ Șerpe,	4.4—5·0	» 0' 21".	»
ν Arcaș,	5·0—5·0	» 12' —	Cu binoc.
α Căprior,	3·6—4·5	» 6' 16".	» »
β »	3.2—7·0	» 3' 25".	» »
σ »	5·3—7.5	» 4' —	Cu ochian
γ Mânz.	4·5—6·0	» 6' 16".	Cu binoc.
π Pegas,	4.2—5·0	« 12' —	» »

*

94 Vărsător,	5.5—7.5	la 0' 11".	Cu ochian.
γ Andromeda,	2·2—5.5	» 0' 10".	» »
α Hercul,	4·0—5.5	» 0' 4" 7	» »
γ Delfin,	3·4—6·0	» 0' 11".	» »

*

Cuplurile de componente luminoase și depărtate mai bucuros le privesc prin binoclu decât prin ochian. În binoclu apar fermecătoare, licărind în lumină, strălucire, viață. Ochianul le prea resfiră.

Cele apropiate și îndeosebi cele colorate, trebue să le privim prin ochian. Ba ne trebue ochian pătrunzător, să le resfire la cuvenita distanță, în care să putem aprecia valoarea componentelor. Unele cupluri sunt în adevăr răpitoare. Astfel e Albireo sau β din Lebădă, cu o stea galbină ca aurul, alta albastră ca safirul. Omicron din Lebădă, tot galbină și albastră. Steaua 94 din Vărsător, trandafirie și albastră. Din α lui Hercul una e roșie ca rubinul, alta verde ca smaragdul. Gamma (γ) Delfinului = topaz și smaragd. Gamma Andromedi — portocalie și verde.

*

Ca grupuri de stele, se profilează în frumseță nespusă Pleiadele sau Găinușa și Hiadele. A se observa cu binoclu. Prodigioși sunt cumulii din Perseu și nebulosa din Andromeda. A se observa cu ochian.

* * *

Planeți. Cine nu a văzut în tot cursul verii, strălucitoarea stea gălbue roșietecă, ce se profila spre sud? Poporul o confunda cu Luceafărul, căci pentru el toate stelele lucitoare sunt luceferi. In realitate e vestitul *Marte*, care numai la doi ani și două luni ajunge în opoziție (se vede de cu seară și noaptea) iar celelalt timp se află în dreptul Soarelui. A fost în opoziție în 1905. In anul 1906 nu. In 1907 da. In 1908 iarăși nu va fi. In 1909 da. Și așa mai departe.

In anul curent, opoziția a avut-o în 6 Iulie. In acest moment se află mai aproape de noi, zărindu-se sub diametru de 23". De atunci a devenit stea de seară, percurgând zodia Arcașului. Acum trece în zodia Căpriorului. Se tot depărtează de pământ, diametru-i aparent devine tot mai mic. In 18 Oct. face numai 12"4. In aceeaș măsură îi scade și strălucirea.

Tot în zodia Arcașului mijește *Uran.* Eu îl zăresc binișor, prin ochian de 22 mm. deschizătură, în prelungirea spre vest a unei linii, ce trece prin $o-\nu^2-\nu^1$ din

aşa fel că dacă într'o zi vor fi chemaţi să-şi îndeplinească misiunea, să corespundă în totul aşteptărilor patriotice ale augustului lor suveran. Face apoi urări de viaţă lungă familiei regale.

Regele a răspuns salutând cu plăcere şi mândrie marina română, al cărei punct de plecare a fost gloriosul războiu pentru neatârnare. Noile bastimente vor contribui a asigura pacea pe Dunăre.

Cuvintele Maj. Sale Regelui au produs un mare entuziasm în asistenţă.

După câteva cuvinte pronunţate de directorul tehnic al şantierului din Triest, unde au fost construite aceste bastimente, M. S. Regele taie cu o secure de argint frânghia monitorului »Ion Brătianu«, care a fost apoi lansat; operaţia a reuşit admirabil De asemenea au fost lansate şi celelalte vase. In tot timpul serbărei a domnit un entusiasm indescriptibil.

*

Dăm în următoarele actul de botez semnat de membrii familiei regale:

«Noi Carol I prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională rege al României în a nouăsprezecea zi a lunei Septemvrie a anului Mântuirei 1907 şi al 41-lea an al domniei Mele, s'a desăvârşit în portul Galaţi binecuvântarea a 12 vase de răsboiu pe cari le-am botezat Eu însumi dând celor patru vase mai mari nnmele: *I. C. Brătianu*, *Lascar Catargiu*, *Al. Lahovary* şi *Mihail Kogâlniceanu*, cari au muncit pe timpuri grele şi anevoioase la fondarea regatului României şi a celor 8 vase mai mici numele vitejilor Mei ostaşi: maior *Const. Ene*, maior *Gh. Şonţu*, maior *Dumitru Giurăscu*, maior *Nic. Gr. Ioan*, căp. *Valter Mărăcineanu*, căp. *Lascar Bogdan*, căp. *Mihail Romanov* şi locot. *Dimitrie Călinescu*, cari şi-au jerfit vieţele în războiul cel mare pentru Neatârnarea Patriei.

«Incredinţez aceste vase pentru a străjui cu dânsele hotarul ţărei, marele şi frumosul fluviu al Dunărei, marinarilor Mei cari brăzdând mările duc vestea neamului românesc până în ţările cele mai depărtate.

«Au luat parte la serbarea zilei de azi iubita Mea soţie M. S. Regina Elisabeta, iubiţii Mei nepoţi, A. L. R. Principesa Maria, Principele Carol şi Principesa Elisabeta, fiind inconjuraţi de P. S. S. episcopul Pimen, al Dunărei-de-Jos, de consiliul de miniştri, de înalţi demnitari ai statului şi de un mare număr de cetăţeni din Regat.

«Acest document se va păstra in arhiva statului şi se va transcrie ca act de botez în registrele de bord ale vaselor».

STIRILE ZILEI.

— 21 Septemvrie v.

Pregătiri pentru 10 Octomvrie. Nu e vorba aici de pregătirile socialiştilor, ci de acele ce le face miliţia pentru preîntîmpinarea unor eventuale escese şi turburări, ce s'ar ivi în urma mişcărei de demonstraţie în ziua de 10 Octomvrie c. »Sieb. Tagbl.« află că în casarmele din Sibiiu s'a format câte un detaşament pe picior de răsboiu pentru o astfel de eventualitate. Alaltăeri noapte s'a dat alarmă din partea inspecţiunei garnizoanei în casarme, pentru a se pune la probă funcţionarea promptă a detaşamentelor amintite. Poliţia şi gendarmeria asemenea au luat măsuri corăspunzătoare. Credem că şi în celelalte oraşe din Ungaria se va procede întocmai.

Sultanul către regele Carol. Regele Carol a primit din partea Sultanului o scrisoare prin care-i mulţumeşte pentru colanul şi marea cruce a ordinului »Carol I«, în briliante, ce regele i-a conferit. Exc. Sa Hussein Kiazim Bey, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Turciei, a avut onoarea a remite M. S. Regelui scrisoarea de mulţumire.

Preot român condamnat pentru agitaţie. D-l Ioan *Nicorescu*, preot în Curticiu, a fost pus sub acuză pentru agitaţie. Tribunalul din Arad l'a achitat. Tabla regească din Oradea mare însă l'a pedepsit la 3 luni temniţă de stat, 200 coroane amendă şi suportarea speselor de proces. Condamnatul a anunţat apel la Curie.

Stegarul lui Avram Iancu. A murit la Pocni (România) bătrânul George *Cruce*, care a luat parte alăturea cu Avram Iancu la luptele pentru libertate din 1848, făcând minuni de vitejie. Pentru virtuţile sale, Iancu la ridicat la rangul de »purtător de steag«. După încetarea luptei George Cruce s'a aşezat în România, dar pe urmă a venit earăşi în Ardeal, lucrând pentru deşteptarea poporului român. Acum 15 ani s'a reîntors în România, unde l'a ajuns obştescul sfârşit. Odihnească în pace!

Ministrul de esterne al Rusiei decorat de regele Carol. Din Viena se anunţă, că regele Carol al României a decorat pe ministrul Iswolski cu »marea cruce a Stelei Române«.

Agitaţie contra militarismului. In foaia socialistă »Testvériség« ce apare în Szombathely au apărut la 1 Octomvrie anul trecut mai multe articole îndreptate contra militarismului. Intr'unul din aceste articole, autorul, o calfă de zidar provoacă soldăţimea să depună armele şi să adresează aşa soldaţilor: »Voi sunteţi aici numai ca pază a unora, cari dispun de latifundii de câte zece mii de jugăre! Aruncaţi armele şi fiţi domni pe conştiinţa voastră!« Articolul a fost încriminat, iar autorul Vinkovits pedepsit cu 6 luni închisoare de stat. Curia a întărit această pedeapsă.

Accident al fişpanului dela Făgăraş. Noul fişpan al Făgăraşului era aproape să se nenorocească în urma unui accident ce i-s'a întâmplat pe când supraveghia transportul mobilelor sale din vechia locuinţă în casa comitatului. Fişpanul sta tocmai înaintea porţii, când de odată o aripă a acestei porţi se desprinse din ţâţâni şi căzu peste el. Din norocire a fost oprită în cădere de carul cu mobile, şi aşa fişpanul s'a ales cu câteva vătămări cam grave la trup, căci de altfel poarta grea l'ar fi putut strivi mortal. Regretatul accident a escitat simpatiile generale faţă cu fişpanul vulnerat.

Suspendarea muncei la 10 Octomvrie a hotără, în urma agitaţiunei social-democrate, până acuma muncitorimea din 112 oraşe din Ungaria. Pe ziua de 6 Octomvrie n. (Dumineca) sunt conchiemate nomeroase adunări în chestiunea suspendării muncei.

Poetul St. O. Iosif a terminat o dramă în 2 acte şi în versuri. Subiectul e luat din mişcarea Românilor din Ardeal de la 1848. Din indiscreţiunle celor cari au cetit această piesă aflăm, scrie »V. Naţ.«, că dramaturgul nu e mai prejos de duiosul liric.

Expoziţie la Ateneu. Prima expoziţie, care se va deschide la Ateneu în iarna aceasta va fi aceea a d-lor Oscar Spbäte sculptor, Lukian pictor şi Clavel arhitect. Expoziţia se va deschide la începutul lunei Noemvrie.

La Arpaşul inferior nu se ţine târgul de vite, care avea să fie la 9 şi 10 Octomvrie st. n. Târgul de marfă însă, care cade pe ziua de 11 Octomvrie n. se va ţinea, dar vor fi admise numai căruţe cu cai.

Bursierele institutului »Oteteleşanu« dela Măgurele. Intre elevele bursiere primite în institutul »Oteteleşanu« dela Măgurele, institut susţinut de Academia Română, se află şi elevele Virginia Ursu şi Maria Giurgiuca din Transilvania.

Recăsătoria lui Leopold Wölfling. Ziarul berlinez »Am Mittag« publică în numărul de ieri următoarea ştire senzaţională: Viitoarea soţie a lui Leopold Wölfling a fost servitoare la Berlin, unde a venit la vârsta de 19 ani; aci din prima săptămână a fost pusă sub supravegherea poliţiei de moravuri uşoare. Maria Magdalena Ritter a venit apoi la Manheim şi München, unde din cauza vieţei, ce o ducea, a avut adeseori a face cu poliţia. Leopold Wölfling a făcut cunoştinţa logodnicei sale la München, unde după cum se povesteşte Maria Ritter mai are un logodnic August Schlechter. Wölfling ar fi chemat pe Schlechter la Riviera şi a obţinut de la dânsul pentru suma de 10000 mărci concesiunea logodnicei. Pe străzile Berlinului actuala logodnică a fostului arhiduce austriac era cunoscută sub numele Elene Ritter. Oamenii, cari cunosc familia Mariei Ritter, spun că tatăl ei era lucrător la Blötnitz. Ştirea că Ritter ar fi lăsat avere la moartea lui e falsă, pentrucă fămilia trăia în mizerie. Logodnica a fost la Berlin într'un magazin de mode şi la reîntoarcerea ei acasă a atras atenţia prin eleganţa şi viaţa ei estravagantă.

Un fiasco al tenoristului Caruso. Alaltăeri seara a debutat pe scena operei din Budapesta faimosul tenorist italian, Caruso, în roiul lui Rhadames. Opera era ticsită de lume, deşi preţurile erau exorbitante. O lojă de pildă a costat 500 cor., iar Caruso însuşi a luat pentru debutul său de alaltăeri suma de 12,000 cor. După criticile unor ziare din Budapesta tenoristul Caruso a suferit un complet fiasco. Lumea, care aşteptase să audă o voce supraomenească de tenor — a rămas rece şi complet desilusionată. Ziarele îl prezentă ca pe un cântăreţ-acrobat, care caută să impună publicului prin diferite apucături şi afectaţiuni. Deabia în actul al patrulea i-ar fi succes lui Caruso să câştige câteva aplause. Este interesantă descoperirea ce-o face ziarul »Alkotmány«. »Fiecare semn«, zice »A—y«, »şi toate criticile cinstite dovedesc, că italianul Caruso este un galiţian patentat, a cărui nume este — Krausz«.

Vaporul »Principesa Maria« al serviciului maritim român, care a suferit importante avarii la Tenedos, în drumul său de la Alexandria (Egipt) spre Constanţa, se află acum pe deplin reparat în şantierul din Livorno. In curând vaporul »Principesa Maria« va pleca spre a se înapoia în ţară. La Tenedos guvernul otoman a instalat un far permanent, spre a se înlătura pe viitor alte accidente.

Tratatul de comerţ turco-român fiind aprobat de către Sultan, o iradea imperială autoriză schimbul de semnături ce se va face de îndată ce d l Papiniu, ministrul României la Constantinopol, se va fi întors din concediu.

Descoperiri de radiu. După »Revue de Lausanne« din Geneva, profesorul Joly făcând o cercetare geologică asupra unor pietre, sfărămături şi strate din mijlocul tunelului Simplon, a descoperit în ele depozite de radiu mai bogate decât ori unde aiurea în Europa. Profesorul Joly crede că aşa se explică prea marile călduri observate în timpul când se lucra la tunel. Le pricinuia radiul. Profesorul Joly îşi urmează cercetările.

Escrocheria »postitorilor«. Cunoscutul postitor Sacco, al cărui nume adevărat e Frank Eich şi care ţine acum o prăvălie de juvaericale, a trădat, probabil din gelozie de isprăvile altor postitori, secretul cum aceştia păcălesc publicul. El a dat în judecată pe rivalul lui în »arta postitului« Succi şi pe soţia acestuia »Melodee« cerându le să-i plătească 150 de franci, pentru mâncările pe cari le-a furnizat în timpul când aceştia dăduseră în Rhy »reprezentaţia« cu scopul să arăte cât poate cineva răbda de foame. Sacco fusese atunci aranjatorul reprezentaţiei acesteia. El afirmă acum în faţa tribunalului, că »Madame Melodee« slăbise îndată după începerea ajunărei şi de aceea, în fiecare noapte, i se dedea de mâncare printr'o fereastră secretă în dulapul în care era închisă şi se credea că rabdă de foame. Sacco a declarat că dânsul nu consideră aceasta ca o înşelăciune ci numai ca un truc de scenă permis. »Madame Melodee« a protestat cu multă indignare în contra afirmaţiunilor lui Sacco, dar tribunalul i-a dat acestuia câştig de cauză.

Căzut din balon în mare. Balonul »Nord« care, a plecat Dumineca trecută cu aeronauţii francezi Delobel şi Lepers, a fost surprins de ceaţă pe marea nordului, şi a fost găsit de un vapor. Asupra acestei aventuri se comunică următoarele amănunte: Aeronauţii ajungând la o distanţă considerabilă voiau să încerce trecerea canalului. Ei fură surprinşi de ceaţă, când se aflau la înălţime şi după descărcarea tuturor sarcinelor. Scoborându se apoi cu mare viteză căzură în mare la o distanţă de 12 klm. de Ostenda. Timp de o oră îndrăsneţii aeronauţi se luptară cu valurile. In cele din urmă fiind observaţi de un vas german, care venea dinspre Sud, li s'au trimis ajutoare pentru salvarea lor. Eri dimineaţa un vapor francez a găsit balonul.

Dare pe cărţi de joc. Reprezentanţa oraşului Miskolcz a desbătut în adunarea sa din zilele aceste un proiect, după care să se arunce dare comunală pe biliarde şi pe cărţile de joc. Adunarea a respins darea pe biliarde, dar în ce priveşte cărţile de joc a hotărât, ca pentru fiecare rând conţinând 32 sau mai puţine cărţi să se plătească 20 bani (fileri), ear dacă conţine mai multe ca 32 cărţi, să se plătească cu 40 bani dare comunală. Regulamentul desbătut şi votat s'a trimis ministeriului de interne spre aprobare.

O serată românească în Viena. D-na şi d-nul Constantinescu aranjează o serată

Arcaş. Cuplul $\nu^1 - \nu^2$ se află aproape la mijloc între o de o parte şi Uran de alta. Cum mişcarea aparentă a planetului e fearte înceată, ne trebuesc multe seri de observaţie, pentru a-i surprinde deplasarea în raport cu stelele, în dreptul cărora se profilează, ba trebue să fixăm bine şi poziţia acestor din urmă.

Spre răsărit dela Marte şi Uran, în zodia Peştilor luceşte melancolic *Saturn*, miracolul planeţilor.

Mercur devine stea de seara, elongaţiunea orientală cea mai mare având-o în 23 Oct.=24°20′. Poate fi observat cu ajutorul unui binoclu, scurt după apunerea soarelui, căci altfel se perde în negura orizontului.

*

In fine nu trebue să uităm pe regina nopţii. In 7 e luna nouă. In 14 primul pătrar. In 21 e *lună plină în perigeu* (zi critică de a lui Falb). In 29 e ultimul pătrar în apogeu.

1 Oct. 1907.

Gavr. Todica.

SINGUR.

de *Guy de Maupassant.*

Cred, dragă prietine, că tu nu poţi întelege lucrul acesta. Gândeşti doară că am înebunit? Se poate, dar nu de ceea ce crezi tu.

Da, mă căsătoresc, atâta-i tot.

Dar pentru aceea nu mi-am schimbat părerile. Căsătoria legală o ţin de mare prostie. Dintre 10 bărbaţi, 8 totdeauna rămân înşelaţi, şi aşa le trebue: dacă au fost atât de idioţi, să se arunce de bună voe în cătuşe; pentru ce au abzis de amorul liber, care-i singurul lucru bun şi vesel în lumea asta; pentru ce au retezat aripile iubirei, care ne atrage necontenit către orice femee. Acum sunt mai bine ca oricând, că nu sunt în stare a iubi o femee, căci pe toate le iubesc.

Şi totuşi mă căsătoresc.

Cu toate că abia-mi cunosc viitoarea soţie. Cu totul m'am întâlnit de trei patru ori cu ea. Nu pot zice, că nu-mi place; şi asta-i destul ca să o iau de soţie. E mică, bălană, rotunjoară. Poimâine, natural, voi înebuni după femei înalte, brunete şi svelte.

Nu-i bogată. E din familie de rând. O fată, care n'are ceva extraordinar în ea; n'are nici o însuşire deosebit de bună, dar nici greşală prea bătătoare la ochi n'are. Se zice despre ea, că »d-şoara Layolle este foarte drăguţă« şi cu siguranţă voi auzi mai târziu, că »d-na Raymon într'adevăr e femee plăcută«. Cu un cuvânt se ţine de aceea grupă a fetelor cinstite, din care e bine de a-ţi alege soţie, cât timp altele nu-ţi plac mai mult, decât ceea, pe care ţi-ai ales-o.

De ce mă căsătoresc totuşi?

Cu greu voi cuteza a-ţi mărturisi cauza extraordinar de deosebită, care m'a îndemnat la acest pas.

De aceea mă căsătoresc, ca să nu fiu singur.

Nu ştiu cum să-ţi espun lucrul, ca să pot fi mai bine înţeles. Mă vei compătimi dacă vei afla, în ce stare mizerabilă sufletească mă aflu.

Nu vreau să fiu singur noaptea. Voesc să fie împrejuru-mi cine-va, care să înţeleagă, fie acela orice. Cineva, pe care să-l pot trezi din somn şi să-i pot adresa câte-o întrebare oricât de proastă, numai să aud glas. Vreau să fie cineva în odae, a cărui faţă să o zăresc, când aprind lumina, căci... (abia cutez a mărturisi această ruşine)... căci singur mi-e frică.

Tu încă nu mă înţelegi.

Nu mă tem de vre-un pericol. Dacă ar păşi în odae un făcător de rele, l'aş puşca, ca pe un câne. Nu mi-e frică nici de vedenii căci nu cred în lucruri supranaturale. Nu mă tem nici de morţi, căci sunt convins, că moartea e desăvârşită nimicire.

De ce mă tem aşadară?... Mi-e frică de mine. Mi-e frică de frica mea. Mă tem de agonia sufletului meu rătăcitor. Mi-e frică de simţământul îngrozitor al fricei.

Râzi, dacă-ţi place. Dar e grozav, înspăimântător. Mă tem de păreţi, de mobile, de tot ce e în casă; căci în ochii mei toate au viaţă. Şi cu deosebire mă tem de turburarea minţei şi gândurilor mele. Mintea mă părăseşte; să împrăştie în frica nevăzută, îngrozitoare.

Prima dată mă cuprinde o nelinişte bănuitoare, iar prin spate mă pătrunde frigul. Pe neaşteptate, fără voe, mă uit înapoi, dar nu văd nimic. Apoi aşi voi ceva. Eu singur nu ştiu ce. Şi mi-e teamă, numai pentru-că nu ştiu, de ce mi-e teamă.

Agrăesc şi mă tem de glasu-mi. Mă preumblu încoace şi încolo şi mă tem de ceva necunoscut, ce-i afară, după perdele, în dulap, sub pat. Ştiu cu toate astea, că nu-i nimic.

ce va avea loc Sâmbătă 12 Octomvrie a. c., st. n., în restaurantul Gustav Ruppert, I., Johannesgasse, 2—4 din Viena, cu cântece şi jocuri comice. In program sunt luate următoarele puncte: «Ţiganu Recrut», duo buff, «Logofătu Cărţulie», duo comic, executat de doamna şi domnul Constantinescu, «Dragostea Ciobanului», duet comic, executat de d-na şi d-nu Constantinescu, «Fraţii Echeles şi Madam! Madam!», terţet comic, executat de d-na şi d-nu Constantinescu şi d-nu Frăţescu, «Astronomul», canţonetă comică jucată de d-nu D. Constantinescu. Preţul de intrare la serată este 1 cor. 50 heller persoană, şi 5 cor. de familie. Inceputul 8½ seara.

Un tren atacat şi jefuit. Agenţia «Westnic« află că trenul accelerat, mergând la Kiew, a fost atacat Miercuri seara, la 14 klm. depărtare de Odessa, de o bandă de 15 oameni. Tâlharii au pus în lanţuri pe mehanic, au dat semnalul oprirei trenului şi, spre a intimida pe lucrători, au tras asupra trenului peste 200 focuri, rănind grav doi şi rănind de moarte pe un gendarm. Hoţii au spart apoi casa de bani cu dinamită, au furat 4900 ruble şi chitanţe ale sucursalei Băncei imperiului din Odesa, pentru o sumă de 100 de mii ruble. Un incendiu a isbucnit în vagonul de bagaje, distrugând acest vagon, precum şi un vagon de clasa doua. Hoţii s'au suit apoi pe locomotivă şi au plecat lăsând trenul în voia soartei. S'au făcut 6 arestări în împrejurimile Odessei.

Un ofert din Sălişte. Societatea economică populară românească din Sălişte (Transilvania) s'a adresat, zice »V. N.«, oficiului de informaţii comerciale de pe lângă ministerul domeniilor, oferind să vândă cu preţuri convenabile încă 300 râmători de rasă Yorck-Schyre pură, provenită din produşi importaţi direct din Anglia în 1906. Amatorii se pot adresa oficiului de informaţii, instalat în palatul Bursei din Capitală. Se reaminteşte că oficiul de informaţii comerciale a ministerului domeniilor se oferă gratuit a fi intermediar între cumpărători şi vânzători.

Vânzare de locuri pentru case de vară. In Noa, în locul cel mai frumos, pe lângă care se află împrejur pădure de brad, Tramvaiul, stupinii lui Schobeln şi ville de vară, să vând din partea proprietarului O. Leitinger cu intervenirea unui notar public la faţa locului din mână liberă pe calea licitaţiunei: *Duminecă la 10 oare înainte de amiazi în 6 Octomvrie 1907* pe baza unui plan de parcelare, 38 locuri pentru edificare.

La Librăria seminarială din Blaj (Balázsfalva) se află de vânzare toate tipăriturile de evidenţă pentru şcoalele noastre poporale conform §-lui 33, art. de lege XXVII—1907, şi anume: coale de primire à 6 fil., coale de clasificări şi absenţii à 8 fil., coale de materie à 4 fil., coale de visitaţiune à 4 fil. Toate protocoalele de lipsă pe 1 an, legate (cel de visitaţiune nelegat) pentru şcoală cu 40—80 băieţi costă fco. 7·50 cor., 80—160 băieţi costă fco. 8·40 cor., 160—200 băieţi costă fco. 9.80 cor., 200—250 băieţi costă fco. 12.20 coroane.

Un candidat de advocat se primeşte imediat în cancelaria subsemnatului advocat în Braşov, pe lângă condiţiuni favorabile. *Dr. N. Manoiu.*

O convorbire cu Tolstoi

Atacul neruşinat asupra casei marelui scriitor Tolstoi, în Iasnaia Poliana, a pricinuit o adâncă impresie, nu numai asupra societăţei ruse, ci şi asupra lui Tolstoi însuşi şi a familiei sale. Un colaborator al «Gazetei de Petersburg» a petrecut la Iasnaia Poliana în ziua jubileului de 50 de ani a lui Tolstoi ca scriitor. Oaspele acesta publică o dare de seamă amar de ironică despre ziua jubilară în care, afară de dânsul, nimeni n'a venit să vază pe Tolstoi şi cu care prilej acesta n'a primit nici o telegramă de felicitare din partea presei ruseşti.

In odaia musafirilor, la ceaiu, s'a vorbit despre incidentul acesta care zgândărise întreaga Iasnaia Poliana.

«Ceea ce e mai întristător» — zicea unul — «e faptul că acum, din cauza perchiziţiilor domiciliare, se observă printre ţăranii din Iasnaia Poliana o înverşunare reciprocă, o ură reciprocă. Se denunţă unul pe altul...»

«Nu e jalnic faptul acesta» —observă contele Tolstoi— «nici ăcela că sunt arestaţi 2—3 flăcăi. Duhul rău ce se vede răsărind ne doare. Se petrece ceea ce mai 'nainte nu se întâmpla. Tinerii nu mai respectă pe bătrâni.

«Mi-aduc aminte, că aici în Iasnaia Poliana trăia un ţăran bătrân şi venerabil cu numele Ermilov. Omul ăsta avea o familie mare şi adeseori făcea el pe judecătorul, când se întâmplau certuri în familia lui. Şi ştiţi cum proceda? Inchidea pe nurorile cari se certau în odăile din subsolul casei, dar pe fiecare în altă încăpere. Şi autoritatea lui era aşa de mare, încât fiecare i se supunea fără cârtire. Acum se petrece din potrivă. Bătrânii îmi spun, că tinerii caută să se scape de sub autoritatea lor...

«Acum câteva zile, pe când mă întorceam dintr'o primblare prin parc, aud de odată, îndărătul meu, glasuri de copii. Aceştia se înjurau în chipul cel mai de rând, mai trivial. La început voii să trec înainte. Dar, mă gândii: Intre copii ăştia poate să fie vre-un elev al meu. Atunci, de ce să trec înainte? Mă apropiai de grupul de copii. Şi iată ce văzui: Intre ei era unul din elevii mei, un copil frumos, de doisprezece ani. Privirile lui însă nu mai erau curate, nu mai erau ochi de copii... Ii vorbesc, îl întreb, cum de nu-i ruşine să rostească nişte cuvinte aşa de ordinare.

— «N'am fost eu ăla!» răspunse la început copilul. Dar minţia. Ii explicai însemnătatea, înţelesul cuvântului care trebue să fie aşa de sfânt fiecărui om: cuvântul «Mamă». Ii spusei că el, fiind cel mai mare dintre copii cu cari se ocăreşte, îi strică, îi demoralizează.

— «Oho!» răspunse înţepat copilul, şi nici nu clipi măcar din ochi. «Să-i auzi cum înjură — mai rău ca mine!»

«E grozavă o astfel de impresie. Par' că văd mereu un pahar aşezat cu fundul în sus. Oricât ai turna deasupra, curge numai pe de-alături, în pahar nu intră nici o picătură. Asta e îngrozitor! Din suflet ne doare...»

Evident, convorbirea aceasta era foarte penibilă pentru venerabilul bătrân şi el se retrase repede în odaia de lucru.

Spicuiri

La Paris s'a constituit un comitet pentru ridicarea unui *Turn al Muncei*, care, în general, ar avea să simboliseze roadele muncei, până azi, pe toate terenele. Macheta, lucrată de celebrul sculptor Rodin, reprezintă o criptă, pe care se susţine o coloană, ce la rându-i susţine un fel de far. Zidurile criptei sunt acoperite cu bas reliefuri, reprezintând mineri şi scafandrii la lucru. In lungul coloanei apoi sunt reprezentate toate meseriile, iar sus, arta şi cugetarea.

*

De curând s'a inaugurat la Londra *bustul* (operă tot a sculptorului Rodin) poetului englez *Henley*, mort acum câţiva ani. Cu acest prilej, criticul englez George Meredith, într'un omagiu în care vorbeşte şi de viaţa poetului spune între altele că, în viaţa lui întreagă a ştiut să cânte numai frumuseţea şi bucuria — chiar şi pe patul de moarte, la spital. Pentru inima lui tare şi generoasă chiar duşmanii au trebuit să recunoască că e *«un om brav»*.

*

In «La Revue» se imaginează între altele un mijloc practic, de altfel foarte simplu, pentru *asigurarea păcei între popoare*, deci în omenire. Printr'o scrisoare deschisă el a fost adus la cunoştinţa membrilor Conferenţei de pace.

Acest mijloc presupune o lege care ar interzice oricărui locuitor al unei ţări de a trece înarmat hotarul.

N'ar însemna aceasta imposibitatea răsboiului pe viitor?

Dar, oare, care ar fi locuitorul, care, fără o asemenea lege chiar, ar avea gustul vreodată să treacă înarmat hotarul?

Nu trec locuitorii, ci, cu armatele lor, guvernele, cari niciodată nu reprezintă voinţa cetăţenilor. Nu se poate închipui că *poporul* German s'ar putea hotărâ vreodată să facă răsboi. Impăratul sau Cancelarul Germaniei însă, da.

Când popoarele se vor guverna singure, atunci se va putea vorbi de desarmare; dar până atunci mai trebue lumină — şi mai cu seamă muncă.

*

După *«Archiv für Eisenbahnwesen»* lungimea totală a liniilor ferate de pe întregul glob ar fi de 790,000 km., împărţiţi astfel:

America	402,171	km.
Europa	283,525	»
Asia	60,801	»
Australia . . .	24,014	»
Africa	20,114	»

Greutatea fierului pe metru de linie este, în mijlociu, 100 kgr., deci pentru 790,000 kmetri greutatea fierului s'ar ridica la 79,000,000 tone.

*

La 29 August, acest an, a avut loc la *Iohanesburg* (Transvaal) ceremonia punerei pietrei fundamentale pentru ridicarea unei *universităţi*.

Aceasta va fi, în Africa de Sud, un focar de lumină pentru poporul, care vrea să trăiască în libertate prin muncă — un rod al jertfelor aduse de învinşii bravi de la sfârşitul secului trecut.

M.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 4 Oct. Situaţiunea în ce priveşte tratările pentru încheierea pactului e neschimbată. Astăzi urmează deciziunea. In clubul kossuthist majoritatea s'a exprimat pentru înfiinţarea băncei indpendiste.

Londra, 4 Oct. La 13 Noembrie, Impăratul Germaniei, Vilhelm al II, şi împărăteasa vor sosi în capitala Angliei. Cu această ocazie se va oferi la City un banchet în onoarea perechei imperiale germane. Până acum au fost învitaţi la acel banchet 900 de persoane. Printre cei ce vor lua parte la banchet, se numără prinţul şi prinţesa de Walles, prinţul şi prinţesa de Connaught, primul ministru Campbell-Bannermann împreună cu toţi membrii cabinetului, precum şi toţi fruntaşii celorlalte partide politice din Anglia. Se crede că şi cancelarul imperial prinţul de Buelow va lua deasemenea parte la banchetul din City.

Paris, 4 Oct. Ziarele află din Casablanca că două detaşamente franceze au înaintat până la Taddert şi la Sidi Rahim fără a întâlni vreun individ armat.

Londra, 4 Octomvrie. Un vapor francez cu numele de „Leon al XIII-lea" s'a înţepenit pe o bancă de nisip în apropiere de Steafild. Pentru a se salva, pasagerii de pe vas s'au agăţat de catarge, căci vaporul a fost cu totul avariat. Situaţia în care se află pasagerii e foarte periculoasă, căci din pricina furtunei nu s'au putut trimite până acum ajutoare.

Paisley, (Scoţia), 4 Oct. Două mii de lucrătoare greviste de la fabrica de aţă Clarke, au atacat pe lucrătoarele de la fabrica Coates maltratându-le. Pricina acestui atac provine din faptul că lucrătoarele de la a doua fabrică nu s'au asociat la grevă. Poliţia voind să intervie, ea a fost primită cu pietri şi cu huidueli. Fabrica Coates a declarat că suspendă lucrul până la sosirea de ajutoare pentru ca poliţia să fie în stare de a apăra lucrătoarele.

Peking, 4 Octomvrie. Un edict imperial, publicat eri, ordonă ca misionarii şi toţi creştinii să fie protejaţi de autorităţi, iar poporul să fie luminat asupra necesităţii unei egale tratări a creştinilor şi a necreştinilor în faţa legii.

Teheran, 4 Oct. In urma ştirei că trupele turceşti ar fi primit ordinul de a înainta în interiorul ţărei, parlamentul persan a propus să se trimeată armată pentru a apăra frontierele. In acest scop, s'a votat un credit de un milion franci.

Mă întorc fără veste, căci mi-e frică, de cine-i la spatele mele; cu toate că şi acum ştiu, că nu-i nimic.

Sunt agitat, spaima îmi creşte din ce în ce. Mă închid, mă ascund în pat sub plapomă; cuprins de frică, desperat închid ochii şi aşa stau timp lung de tot, luptându-mă cu acel cuget, că lumina arde pe dulap şi ar trebui să o sting. Dar nu cutez.

Nu-i un chin îngrozitor a exista aşa?..

Odinioară nici pomeneală nu era de aşa ceva. Mă întorceam liniştit acasă. Mă preumblam prin odae, dar nimic nu-mi turbura liniştea senină. Aşi fi râs, dacă ar fi zis cineva, că odată mă va cuprinde boala fricei grozave şi neînţelese. Deschideam curagios uşa odăilor întunecoase; mă desbrăcam încet, nu închideam tot, iar noaptea nu mă sculam să cercetez încuietoarea uşei.

Starea de acum s'a început acum un an într'un mod destul de curios. Era o sară neguroasă de toamnă. Când servitoarea s'a dus după amiazi, am început să mă sfătuesc, cu ce să-mi trec timpul. Un timp m'am preumblat încoace-încolo prin odaie. Fără nici o cauză eram obosit, descurajat; nu puteam lucra ba nici ceti. O ploaie măruntă curgea încet pe geamurile ferestrii; eram trist şi cuprins de o bănuială proastă, în urma căreia omul ar dori să plângă, apoi să vorbească cu cineva, cu oricine, numai să se scape de povara gândurilor triste.

Era chinuitoare starea, în care mă aflam singur. Locuinţa să părea aşa de goală, ca nici-odată. O singurătate fără margini m'a cuprins. Ce să fac! Am şezut. Indată a început să mi furnice prin picioare o impacienţă nervoasă. M'am ridicat, şi mi-am început din nou preumblarea. Se poate, că am avut şi ferbinţeli, căci am observat că mânile-mi sunt calde. Apoi deodată un cutremur rece mi-a pătruns spinarea. M'am cugetat, că poate pătrunde în odae umezeala şi de aceea am aţâţat focul. Pentru prima oară am făcut foc. Dar simţul, că nu pot fi într'un loc a început a mă chinui din nou; am văzut, că nu pot rămânea acasă, că trebue să mă mişc, să mă întâlnesc cu vre-un oare-care cunoscut.

M'am dus în oraş. Am cercetat la 3 pretini, dar n'au fost acasă. Am trecut pe bulevard, fiind sigur că voi găsi pe vr'un prietin sau cunoscut. Lume tristă era pe aici. Asfaltul udat de ploae strălucia. O cropire umedă, ce pătrunde până la măduvă, cropirea grea a ploaei fine s'a lăsat pe strade şi a întunecat lampele. In tot timpul preumblărei o singură idee m'a ţinut necontenit încătuşat: »Nu voi găsi pe nime, cu cine să vorbesc«.

Am trecut de mai multe ori pe la cafenele, dela Madeleine până la Faubourg Poissenière. Oameni trişti şedeau la mese; mi-s'a părut că n'au nici atâta putere să-şi bea beutura ce şi-au comandat.

Am umblat mult prin oraş; în fine către miezul nopţii am plecat spre casă. Eram liniştit, dar foarte obosit. Păzitorul casei, care se culca la 11 oare, mi-a deschis poarta imediat în contra obiceiului său. »Asta-i semn, cugeta-i în mine, că nu de mult a sosit vr'un lăcătar acasă«.

Când mă duc de acasă, de regulă învârtesc cheia de două ori. Am rămas surprins, că uşa nu era încuiată de astădată. Mi-am esplicat lucrul astfel, că, vor fi adus vre-o epistolă, cât timp am fost dus.

Am intrat. Focul mai ardea şi lumina slab odaia. Am luat luminarea, că să-o aprind la flacără, când de-odată văd, că în scaun şede cineva, şi întors cu spatele către mine îşi preumbla picioarele în aer.

Ah, nu m'am spăriat; pentru lumea asta, nu. O esplicare foarte simplă mi-a străbătut creerul: vr'un pretin a venit să mă cerceteze şi servitorul casei i-a deschis odaia cu cheia lui. Şi deodată îmi veniră în minte toate amănuntele întoarcerei mele, că mi-au deschis iute poarta şi locuinţa mi-a fost deschisă.

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut în institutul grafic Minerva **„Două neamuri"** de **Sandu Aldea** cu cuprinsul următor: Un arândaş, Despărţire, La ţară, Acasă, Tinereţe, Nepotul lui Mihalis, Seri de iarnă, Invrăjbiţii, O afacere, La oaste, Alte învoieli, Singură, Seceta Pierzanie, Ogorul strămoşesc. Preţul 1 cor. 50 plus 20 bani porto. Se poate procură prin librăria A. Mureşianu.

A apărut **„Geloşii"**, comedie într'un act, după germană, de *Moşul.* Braşov. Tipografia A. Mureşianu 1905. O piesă fórte potrivită pentru diletanţii noştri dela sate şi oraşe (pentru 3 domni şi 2 dame). Preţul 40 fileri franco.

A apărut **„Dac'aşi fi o păsărică"** o romanţă frumósă pentru voce si piano, cuvintele de I. Ioanovits, compusă de d-l *Stefan C. Voicu.* op. 1. preţul 80 banĭ plus 5 banĭ porto şi se póte procura prin Librăria A. Mureşianu Braşov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Banca Naţională a României.

Situaţiune sumară.

1906 16 Septembre.	Activ:	1907 7 Septembre.	1907 15 Septembre.
113.076,959	80716959 Reser metal. aur 89912251 / 32360000 „ Trate aur 37300000	127.285,356	127.212,251
654,568	Argint şi diverse monede	429,577	402,540
95.023,521	Portofoliu Român şi străin. . . .	98.676,984	94.478,948
30.576,982	*Impr. contra efec. publice 15288450 / „ „ „ în cont-corent 22828066	38.112,941	38.116,516
11.999,924	Fonduri publice	11.999,924	11.999,924
14.801,390	Efectele fondului de reservă . . .	15.806,084	15.806,084
2.908,324	Efect. fond. de amort. imob. şi mater.	3.253,121	3.253,121
5.770,128	Imobile	5.901,454	5.901,494
604,286	Mobilier şi Maşini de Imprimerie .	638 729	638,743
460,063	Cheltueli de Administraţiune . . .	345,394	439,151
93.895,970	Depozite libere	108.254,949	107.682,949
5.054,180	Conturi curente	12.267.775	20.210,314
22.414,654	Conturi de valori	28.180.364	33.365,377
397.240,949		451.152,652	459.507,412
	Pasiv:		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000.000
21 373,442	Fond de rezervă	23.051,453	23.051,453
3 222,588	Fondul amortis. imob. şi material .	3.473,646	3.473,646
264 313,100	Bilete de Bancă în circulaţiune . .	301.510,640	310.323,030
1.646,498	Profituri şi perderi	2.077,070	2.077,070
789.351	Dobânzi şi beneficii diverse . . .	784,894	899,264
93.895,970	Depozite de retras	108.254,949	107 682,649
—	Conturi curente	—	—
397.240 949	Scontul 6%; * Dobânda 6%.	451.152,652	459.507,412

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 4 Octomvrie 1907.

Mêsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	22	—
„	Grâu mijlociu . . .	20	—
„	Grâu mai slab . . .	19	—
„	Grâu amestecat . .	18	—
„	Sěcară frumósă. . .	17	—
„	Sěcară mijlocia. . .	16	—
„	Orz frumos	9	—
„	Orz mijlociu. . . .	8	—
„	Ovĕs frumos. . . .	7	—
„	Ovĕs mijlociu . . .	6	—
„	Cucuruz	10	—
„	M[illegible]iŭ) . . .	10	—
„	[illegible]	22	—
„	Linte	36	—
„	Fasole	14	—
„	Sěmênţă de in . . .	20	—
„	Sěmênţă de cânepă .	19	—
„	Cartofi.	2	—
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	1	28
„	Carne de porc . . .	1	36
„	Carne de berbece. .	—	96
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt .	40	—
„	Sĕu de vită topit . .	62	—